

Õiguskomisjoni tegevuse ülevaade

RK XIII koosseisu III istungijärk (11.01.2016 - 16.06.2016)

Komisjoni koosseis ja koosseisumuudatused

Riigikogu juhatuse 28.01.2016 otsusega nr 14 muudeti alatiste komisjonide kohtade jaotust fraktsioonide vahel ning Riigikogu juhatuse otsusega nr 15 kinnitati õiguskomisjoni liikmeks Eesti Keskerakonna fraktsiooni liige Andrei Novikov.

Õiguskomisjoni koosseisus on nüüd 11 liiget:

Esimees:	Heljo Pikhof (SDE)
Aseesimees:	Uno Kaskpeit (EKRE)
Liikmed:	Raivo Aeg (IRL) Olga Ivanova (K) Kristjan Kõljalg (RE) Külliki Kübarsepp (VABA) Andrei Novikov (K) Valdo Randpere (RE) Mark Soosaar (SDE) Imre Sooäär (RE) Toomas Vitsut (K)

Õiguskomisjoni istungite arv perioodil 11.01.2016-16.06.2016 – 40

Seal hulgas toimus 14. märtsil õiguskomisjoni ja riigikaitsekomisjoni ühisistung elanikkonnakaitse teemal ning 10. mail leidis aset avalik arutelu Istanbuli konventsiooniga ühinemisest.

Eelnõud

enne perioodi algust menetluses olnud eelnõude arv – 12

1. *Kinnisasja omandamise kitsendamise seaduse täiendamise seadus (96 SE);*
2. *Võlaõigusseaduse § 403¹ täiendamise seadus (106 SE);*
3. *Perekonnaseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (112 SE);*
4. *Pärimisseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (113 SE);*
5. *Kooseluseaduse rakendamise seadus (114 SE);*

6. *Elatisabi seaduse muutmise seadus (115 SE);*
7. *Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni kalandustöö konventsiooni (nr 188) ratifitseerimise seadus (126 SE);*
8. *Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni meretöö konventsiooni ratifitseerimise seadus (127 SE);*
9. *Karistusseadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus, millega suurendatakse trahviühikut (146 SE);*
10. *Kooseluseaduse kehtetuks tunnistamise seadus (149 SE);*
11. *Paarkonna seadus (151 SE);*
12. *Võlaõigusseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (152 SE).*

eelnõude, mille juhtivkomisjoniks komisjon määрати perioodi jooksul, arv - 11

1. *Advokatuuriseaduse muutmise seadus (164 SE);*
2. *Kooseluseaduse kehtetuks tunnistamise seadus (185 SE);*
3. *Korterühistu vaidluse lahendamise seaduse (187 SE);*
4. *Karistusseadustiku ja kriminaalmenetluse seadustiku muutmise seadus (191 SE);*
5. *Riigi õigusabi seaduse muutmise seadus (210 SE);*
6. *Karistusseadustiku muutmise seadus (turukuritarvituse direktiivi ülevõtmine) (220 SE);*
7. *Riigikogu otsus "Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele" (246 OE);*
8. *Abieluvararegistri seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (abieluvararegistri pidamise ja kannete tegemise üleandmine) (258 SE);*
9. *Kriminaalmenetluse seadustiku ja riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduse muutmise seadus (266 SE);*
10. *Korrakaitse seaduse muutmise seadus (267 SE);*
11. *Avaliku teenistuse seaduse, kohtute seaduse, politsei ja piirivalve seaduse ning teiste seaduste muutmise seadus (268 SE).*

perioodi lõppemisel menetluses olnud eelnõude arv – 8

1. *Kinnisasja omandamise kitsendamise seaduse täiendamise seadus (96 SE);*
2. *Kooseluseaduse rakendamise seadus (114 SE);*
3. *Paarkonna seadus (151 SE);*
4. *Riigikogu otsuse "Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele" eelnõu (246 OE);*
5. *Abieluvararegistri seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (abieluvararegistri pidamise ja kannete tegemise üleandmine) (258 SE);*
6. *Kriminaalmenetluse seadustiku ja riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduse muutmise seadus (266 SE);*
7. *Korrakaitse seaduse muutmise seadus (267 SE);*
8. *Avaliku teenistuse seaduse, kohtute seaduse, politsei ja piirivalve seaduse ning teiste seaduste muutmise seadus (268 SE).*

vastuvõetud seadused ja otsused – 8

1. *Perekonnaseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (112 SE), vastu võetud 16.02.16;*
2. *Pärimisseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (113 SE), vastu võetud 16.02.16;*
3. *Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni kalandustöö konventsiooni (nr 188) ratifitseerimise seadus (126 SE), vastu võetud 23.02.16;*
4. *Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni meretöö konventsiooni ratifitseerimise seadus (127 SE), vastu võetud 23.02.16;*
5. *Võlaõigusseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (152 SE), vastu võetud 23.02.16;*
6. *Advokatuuriseaduse muutmise seadus (164 SE), vastu võetud 25.02.16;*
7. *Karistusseadustiku ja kriminaalmenetluse seadustiku muutmise seadus (191 SE), vastu võetud 11.05.16;*
8. *Karistusseadustiku muutmise seadus (turukuritarvituse direktiivi ülevõtmine) (220 SE), vastu võetud 15.06.16.*

tagasilükatud eelnõud – 7

1. *Võlaõigusseaduse § 403¹ täiendamise seadus (106 SE), tagasi lükatud 09.03.16;*
2. *Elatisabi seaduse muutmise seadus (115 SE), tagasi lükatud 19.01.2016;*
3. *Karistusseadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus, millega suurendatakse trahviühikut (146 SE), tagasi lükatud (13.04.16);*
4. *Kooseluseaduse kehtetuks tunnistamise seadus (149 SE), tagasi lükatud 16.02.16;*
5. *Kooseluseaduse kehtetuks tunnistamise seadus (185 SE), tagasi lükatud 11.05.16;*
6. *Korterüühistu vaidluse lahendamise seaduse (187 SE), tagasi lükatud 04.05.16;*
7. *Riigi õigusabi seaduse muutmise seaduse eelnõu (210 SE), tagasi lükatud 01.06.16.*

komisjoni enda algatatud ja esitatud eelnõud – 2

1. *Korrakaitseaduse muutmise seadus (267 SE);*
2. *Avaliku teenistuse seaduse, kohtute seaduse, politsei ja piirivalve seaduse ning teiste seaduste muutmise seadus (268 SE).*

Arvamuse andmised

Euroopa Liidu asjade komisjonile antud arvamused – 10

1. *Eesti seisukohad Euroopa Parlamendi ja nõukogu relvade omandamise ja valduse kontrolli käsitleva direktiivi eelnõu kohta COM(2015) 750. (09.02.16);*
2. *Eesti seisukohad Euroopa Parlamendi ja nõukogu terrorismivastast võitlust käsitleva direktiivi eelnõu kohta. (09.02.16);*

3. Eesti seisukohad lepinguõiguse algatuste kohta COM(2015) 634; COM(2015) 635.(22.02.16);
4. Eesti seisukohad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse veebisisuteenuste piiriülese kaasaskantavuse tagamise kohta siseturul eelnõu kohta.(22.02.16);
5. Eesti seisukohad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi ettepaneku kohta, millega muudetakse nõukogu raamotsust 2009/315/JSK seoses teabe vahetamisega kolmandate riikide kodanike kohta ja Euroopa karistusregistrite infosüsteemiga (ECRIS) ning asendatakse nõukogu otsus 2009/316/JSK. (07.03.16);
6. Eesti seisukoht nõukogu otsuse, millega antakse luba tõhustatud koostööks kohtualluvuse, kohaldatava õiguse ning otsuste tunnustamise ja täitmise valdkonnas rahvusvaheliste paaride varalisi suhteid käsitlevates asjades, mis hõlmavad nii abieluvararežiime kui ka registreeritud koolehust tulenevaid varalisi tagajärgi, eelnõu kohta. (16.05.16);
7. Eesti seisukoht Euroopa Liidu nõukogu otsuste eelnõudele, millega volitatakse Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni Euroopa Liidu nimel allkirjastama ja sõlmima. (31.05.16);
8. USA ja ELi vaheline kuritegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmisega seotud isikuandmete kaitse leping. (07.06.16);
9. Eesti seisukohad Euroopa Liidu sisejulgeoleku ja piirihalduse IT süsteemide paketi kohta COM(2016) 194; COM(2016) 196; COM(2016) 205. (07.06.16);
10. Eesti seisukohad Euroopa ühise varjupaigasisüsteemi ja seadusliku rände soodustamise teatise, Eurodac määruse muudatuse, EASO mandaati kehtestava määruse ning Dublini määruse muutmise eelnõude kohta COM (2016) 197; COM(2016) 270; COM(2016) 271; COM(2016) 272. (07.06.16).

arvamused Riigikohtule põhiseaduslikkuse järelevalve asjades (arvamused esitati Riigikogu põhiseaduskomisjonile) – 4

1. Arvamus halduskohtumenetluse seadustiku § 7 lõige 1 ja § 8 lõigete 4-6 põhiseaduspärasusest. (12.01.16);
2. Arvamus riigilõivuseaduse (RLS) § 57 lg-d 1 ja 15 koostoimes lisaga 1 (01.04.2014-30.05.2014 kehtinud redaktsioonis), mis nägid ette kohustuse tasuda tsiviilasja hinna puhul üle 500 000 euro riigilõivu kuni 10 500 eurot põhiseaduspärasuse kohta (tsiviilasjas nr 2-14-19009). (18.01.16);
3. Arvamus põhiseaduslikkuse järelevalve asjas nr 3-4-1-34-15 (äriseadustiku osalise põhiseadusevastaseks tunnustamise taotlus) (11.02.16);
4. Arvamus põhiseaduslikkuse järelevalve asjas nr 3-4-1-2-16 (VangS § 94 lõike 5 põhiseaduspärasus). (14.06.16).

Õiguskantsleri ettepanekute arutelud– 3

1. Õiguskantsleri ettepanek põhiseaduse § 142 lõike 1 ja õiguskantsleri seaduse § 17 alusel välismaalaste seaduse põhiseadusega kooskõlla viimiseks. (14.01.16);
2. Õiguskantsleri ettepanek viia Põhiseaduse §-ga 29 kooskõlla seadused, mis sätestavad eluaegsed piirangud avalikku teenistusse või riigivõimu ja õigusemõistmisega puutumuses olevatele tegevusaladele asumisele ega võimalda kuriteo toimepannud isiku teenistusse võtmise või teenistusest vabastamise otsustamisel arvestada karistatud isikut ega tema toimepandud tegu. (9.05.16);

3. Õiguskantsleri märgukiri õiguste tutvustamine joobe tuvastamisel. (30.05.16).

Muud tegevus

- Kollektiivse pöördumise „Laske elada“ arutelu (09.02.16),
- Arutelud komisjonide võimalikest üritustest Eesti eesistumise ajal (18.01.16; 26.01.16),
- Arutelu kadunud inimeste otsimisega seotud õiguslikust regulatsioonist (19.01.16; 22.03.16; 03.05.16),
- Siseminister Hanno Pevkur tutvustas komisjonile „Turvalisuspoliitika põhisuunad aastani 2015“ täitmise aruannet (15.02.16),
- Siseminister Hanno Pevkur andis ülevaate PPA juhi krediitkaardi kasutamisega seonduva kontrollimise tulemustest (15.02.16),
- Justiitsminister Urmas Reinsalu andis ülevaate justiitsministeeriumi 2016. aasta õigusloome plaanidest (08.02.16),
- Siseminister Hanno Pevkur andis ülevaate Siseministeeriumi 2016. aasta õigusloome plaanidest (08.02.16),
- Justiitsminister Urmas Reinsalu andis ülevaate „Kriminaalpoliitika arengusuunad aastani 2018“. 2015. aasta täitmise aruandest (07.03.16),
- Õiguskomisjoni ja Riigikaitsekomisjoni ühisistung elanikkonnakaitse teemal (14.03.16),
- Riigi reageeringud isikuvastastele kuritegudele Eestis (15.03.16),
- Teenusmajanduskoja algatatud hea õigusloome tava (parima ja halvima seaduse valmine) tutvustus (15.03.16),
- Arutelu trahvipoliitikast (04.04.16),
- Arutelu 2016. aasta 1. septembril jõustuvate kriminaalmenetluse seadustiku muudatuste (isikute põhiõigused kriminaalmenetluses) rakendumisest (05.04.16),
- Uimastipoliitika arutelu (19.04.16),
- Arutelu karistusseadustiku § 151 (vaenu õhutamine) praktika ning sätte võimalike muudatuste üle (03.05.16),
- Avalik arutelu Istanbuli konventsiooniga ühinemisest (10.05.16),
- Arutelu liiklusseaduse § 226 (Liiklusõnnetuses osalenud juhi poolt pärast liiklusõnnetust alkoholi, narkootilise või psühhotroopse aine tarvitamine) rakenduspraktikast (13.06.16).